

MARION POELMANN

'MISSCHIEN HEBBEN DE KLAGERS ONS NOG NIET GEVONDEN'

Echtelieden, vennoten en aandeelhouders die uit elkaar gaan, klagen het meest over de belastingadviseur. Maar erg vaak wordt er gelukkig niet geklaagd. 'Ik had gedacht dat er door de crisis meer klachten zouden komen over facturen, maar dat is niet gebeurd', zegt Marion Poelmann, voorzitter Raad van Tucht van de NOB.

Wat voor klagers komen bij u?

"Allerlei mensen, ook consumenten. Vaak zijn het directeuren-grotoaandeelhouders die een adviseur inschakelen voor zowel bedrijf als privé. De echt grote bedrijven, de multinationals, komen hier niet. Daar wordt het onderling keurig geregeld, neem ik aan."

Waar gaat het om?

"Er wordt nogal eens geklaagd als echtelieden, vennoten of aandeelhouders van een bv uit elkaar gaan en de verhoudingen verstoord zijn. Dat zie je bij tuchtrecht heel vaak: mensen maken zich boos over een advies en die emoties zoeken een uitweg in een klacht. Die klacht kan

terecht zijn als een belastingadviseur te ver gaat bij het beschermen van zijn eigen cliënt."

houden. Hij mag niet ten voordele van zijn cliënt de wederpartij met onjuiste gegevens opzettelijk schade toebrengen."

'MENSEN MAKEN ZICH BOOS OVER EEN ADVIES EN DIE EMOTIES ZOEKEN EEN UITWEG IN EEN KLACHT'

Maar een belastingadviseur moet toch net als een advocaat opkomen voor zijn cliënt?

"Jawel, maar hij moet het gerechtvaardigde belang van de wederpartij in het oog

Waarover wordt nog meer geklaagd?

"Een advies is onjuist gebleken, bijvoorbeeld omdat de adviseur geen rekening heeft gehouden met een wetswijzi- →

‘EEN ONTZETTING WORDT ZELDEN OPGELEGD, HET IS IN AL DIE JAREN DAT IK HIER ZIT MAAR ÉÉN KEER VOORGEKOMEN’

ZO BLIJFT U VERRE VAN DE RAAD VAN TUCHT

Niet doen

- de Belastingdienst bewust onjuiste informatie verstrekken
- de cliënt benadelen
- termijnen laten verlopen
- een gemaakte fout onder tafel vegen
- de wederpartij van de cliënt opzettelijk schade toebrengen

Wel doen

- berichten van de Belastingdienst snel doorspelen aan de cliënt
- het met de cliënt bespreken als u een fout maakt
- bekijken hoe een fout zo goed mogelijk te herstellen is
- praten met de cliënt als u merkt dat er een probleem is
- de cliënt wijzen op de consequenties van scherp aan de wind varen
- het gerechtvaardigde belang van de wederpartij in het oog houden

WEINIG KLACHTEN

In de periode 2003-2012 kreeg de Raad van Tucht 204 klachten. Maar liefst 43 maal werd de klacht vervolgens ingetrokken na bemiddeling van de NOB. De afgelopen tien jaar is de kans dat een NOB-lid wordt veroordeeld één op duizend. Als de klager of adviseur het niet eens zijn met de beslissing van de Raad van Tucht, kunnen zij naar de Raad van Beroep. Tussen 2003 en 2012 gebeurde dit 54 keer. Zo zijn 9 uitspraken vernietigd.

ging. De adviseur heeft onvoldoende gewaarschuwd voor risico's. Een advies dat veel geld kostte, levert vrijwel geen belastingbesparing op."

Wanneer is een advies onjuist?

"Als het gelet op de relevante rechtspraak, de stand van de wetgeving en wetenschappelijke publicaties niet verdedigbaar is. Wanneer je een riskant standpunt wilt innemen, moet je dat wel eerst met de cliënt bespreken. En als de cliënt op het scherpst van de snede wil zitten, dan moet je als adviseur de consequenties daarvan bespreken."

Hoe vaak wordt er geklaagd?

"Gemiddeld komen er twaalf tot zestien klachten per jaar binnen. Dat is helemaal niet veel, zeker niet als je 5000 leden hebt. En het aantal klachten blijft in de loop der tijd min of meer gelijk. Ik had gedacht dat er door de crisis meer klachten zouden komen over facturen, maar dat is niet gebeurd. Misschien hebben ze ons nog niet gevonden, de klagers."

U bent als plaatsvervangend voorzitter van de Kamer voor het Notariaat in Amsterdam ook één van de tuchtrechters voor notarissen, die veel vaker een klacht aan de broek krijgen. Hoe verklaart u het verschil?

"Notarissen werken veel meer in de familiale sfeer en krijgen daardoor veel meer de problemen van ruziënde partijen op hun bord. Misschien is de tuchtrechter voor notarissen ook bekender. Daar zijn de zittingen van de tuchtrechter openbaar."

Bij advocaten en accountants ook, bij belastingadviseurs niet?

"Er staat niets over in de regels. Maar de Raad van Beroep heeft geoordeeld dat de

zittingen niet openbaar zijn, omdat ze dat in de belastingrechtspraak ook niet zijn. In de praktijk is het helemaal geen item. Heel af en toe neemt een klager zijn nieuwe adviseur mee of de financiële man van het bedrijf. Als de wederpartij daar geen bezwaar tegen heeft, kan dat. Maar het is een besloten zitting."

De Raad van Tucht meer bekendheid geven met STER-spotjes is ook weer zo wat...

"Belastingadviseurs die lid zijn van de NOB zetten dat op hun briefpapier. Je kunt niet eisen dat ze daarop laten drukken dat zij onderworpen zijn aan het tuchtrecht van de NOB. Op de NOB-website is de informatie over het tuchtrecht duidelijk genoeg."

Welke zaken doet de Raad van Tucht niet?

"Wij behandelen geen klachten over declaraties, tenzij de adviseur bij het declareren in strijd heeft gehandeld met de eer en waardigheid van het beroep. Bijvoorbeeld door een belachelijk bedrag te rekenen voor een uurtje werk. Gewone klachten over declaraties komen niet bij ons. De directeur van de NOB probeert dit soort zaken te schikken."

Dient het bestuur van de NOB wel eens een klacht in?

"Ja, dat is één keer gebeurd. Toen een adviseur bewust onjuiste informatie had verstrekt aan de Belastingdienst. Dat is echt een doodzonde, want je haalt de betrouwbaarheid van het beroep onderuit. Die adviseur is uit de NOB gezet en kan dus niet meer werken bij een NOB erkende belastingadviespraktijk. Een NOB-lid mag namelijk niet samenwerken met niet-NOB-leden. Een ontzetting wordt zelden opgelegd, het is in al die jaren dat ik hier zit maar één keer voorgekomen. En dat was jaren geleden."

Welke sancties kan de Raad van Tucht nog meer opleggen?

"Een waarschuwing, een berisping en een schorsing. De waarschuwing wordt het vaakst opgelegd. Dan zeg je: doe het niet nog een keer! Bij een berisping is het signaal: dit kan toch echt niet! Bij een schorsing wil je iemand even niet meer in het beroep hebben en bij een ontzetting helemaal niet meer. Ook schorsingen komen

heel weinig voor, omdat je toch rekening houdt met de ingrijpende financiële consequenties voor de betrokken adviseur.”

Hoe onafhankelijk is de Raad van Tucht?

“Wij zijn weliswaar gehouden aan de NOB-reglementen en worden benoemd door het NOB-bestuur, maar het NOB-bestuur kan ons niet voorschrijven hoe wij moeten oordelen. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter zijn geen lid van de NOB. Zij moeten benoembaar zijn in de rechterlijke macht en belast zijn — of belast zijn geweest — met rechtspraak. De NOB-leden in de Raad van Tucht worden benoemd door de algemene ledenvergadering.”

Is de samenstelling van de Raad representatief voor de praktijk?

“Er zijn zowel grote als kleine kantoren vertegenwoordigd. De meeste adviseurs zitten natuurlijk bij grote kantoren. Maar het is vaak lastig om een NOB-lid in de Raad op een zaak te zetten als dat lid verbonden is aan een groot kantoor, vanwege belangen die mogelijk conflicteren.”

U bent al jarenlang civiel rechter. Heeft u affiniteit met belastingadvies?

“Nee. Daarvoor zitten twee NOB-leden in de Raad van Tucht. Ik ben wel bereid om mij te verdiepen in belastingtechnische vraagstukken, maar ik ben geen expert. Mijn taak is het bewaken van de procesgang. Ik probeer te voorkomen dat de sfeer op de zitting grimmiger wordt, maar het is geen gezellig onderonsje. Het tuchtrecht voelt toch een beetje als strafrecht en de adviseurs hebben het gevoel dat zij terechtstaan. Ik probeer een rustige, zakelijke sfeer te krijgen en als de relatie tussen de partijen verstoord is, probeer ik een beetje wederzijds begrip te kweken.”

Wat moet een adviseur doen als hij of zij een fout maakt?

“Bespreek dat met de cliënt en kijk hoe de fout zo goed mogelijk is te herstellen. Iedereen maakt fouten. Maar als je ervoor uitkomt en eerlijk bent, dan ontstaat geen animositeit tussen de partijen. Dan wordt vaak alleen een klacht ingediend als de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van de adviseur dat eist.” ■

MR. MARION POELMANN (1946)

Is voorzitter Raad van Tucht NOB; Plaatsvervangend voorzitter Kamer voor het Notariaat Amsterdam en rechter-plaatsvervanger Rechtbank Amsterdam.